

หญิงผู้ไม่พึงปรารถนา : ประสบการณ์ชีวิตของผู้ป่วยหญิงโรคหลอดเลือดผิดปกติ

WOMEN WITH UNWANTED BODY: EXPERIENCES OF FEMALE PATIENTS WITH VASCULAR MALFORMATION

นิตยา ทองประพาพ 5036901 SHMS/M

ศศ.ม. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : เพ็ญจันทร์ เซอร์เรอร์, Ph.D., มัลลิกา มดีโก, Ph.D., วิณา ศิริสุข, Dr.P.H.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้นิยามความหมาย การรับรู้และประสบการณ์ร่างกายที่ผิดปกติของผู้ป่วยหญิงโรคหลอดเลือดผิดปกติ โดยใช้แนวคิดการให้ความหมายร่างกายในเชิงปัจเจกบุคคลเป็นร่างกายที่ประกอบด้วยความรู้สึนึกคิด, จิตใจ, จิตวิญญาณ, ตัวตนเป็นต้น ร่างกายทางสังคมเป็นร่างกายที่มีความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติ, สังคมและวัฒนธรรมและร่างกายภายใต้การจัดการของระบบทางการแพทย์การศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบแบบเจาะลึกร่วมกับการสังเกตกับผู้ป่วยหญิงโรคหลอดเลือดผิดปกติจำนวน 10 ราย การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและนำเสนอเชิงพรรณนาจากการสะท้อนคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยหญิงโรคหลอดเลือดผิดปกติมีการให้ความหมายร่างกายของตนเองในหลายลักษณะที่มีความสัมพันธ์กันและได้วิเคราะห์แบ่งออกเป็นร่างกายปัจเจกบุคคลได้แก่ ร่างกายที่ไม่เหมือนคนอื่น, ร่างกายที่ไม่สวย, ร่างกายที่ไม่เป็นที่ต้องการของเพศตรงข้าม, ร่างกายของความทุกข์ทรมาน, ร่างกายที่สะท้อนพฤติกรรมในอดีต และร่างกายที่เป็นภาระ, ร่างกายส่วนสังคม ได้แก่ ร่างกายที่ถูกล้อเลียน ขบขัน, ร่างกายที่ไม่สวยไม่เป็นที่ยอมรับ, ร่างกายที่ไม่สามารถแสดงบทบาททางเพศของความเป็นภรรยาและมารดาได้อย่างสมบูรณ์ และสุดท้ายร่างกายทางการแพทย์ร่างกายภายใต้การจัดการ ควบคุมทางการแพทย์ให้ความหมายว่า ร่างกายที่ผิดปกติมีความหมายเป็นร่างกายที่เป็นโรค ร่างกายที่รักษาไม่หายจะเห็นว่าร่างกายที่ผิดปกตินี้มีการให้ความหมายได้แตกต่างกันหลากหลายความหมาย การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า ร่างกายของผู้ป่วยหญิงโรคหลอดเลือดผิดปกติ มีการให้ความหมายในหลายมิติที่มีความสัมพันธ์กันไม่ใช่เพียงแค่ความหมายที่เป็นโรคหรือการเจ็บป่วยเท่านั้น แต่ร่างกายยังมีความหมายทางสังคมวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อประสบการณ์ การแสดงออก ความมั่นใจที่สัมพันธ์กับการนิยามความหมายการให้คุณค่าความสวยความงาม รวมทั้งบทบาททางเพศของผู้หญิง

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา การให้คำแนะนำของบุคลากรทางการแพทย์ต่อผู้ป่วยหญิงโรคหลอดเลือดผิดปกติและครอบครัว ควรทำความเข้าใจบริบททางสังคมวัฒนธรรมของผู้ป่วย โดยเฉพาะมิติเรื่องเพศภาวะที่สัมพันธ์กับการความเจ็บป่วย เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตและคุณภาพการให้บริการ ได้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ : โรคหลอดเลือดผิดปกติ/ ร่างกายปัจเจก/ ร่างกายทางสังคม/ ร่างกายทางการแพทย์

WOMEN WITH UNWANTED BODY: EXPERIENCES OF FEMALE PATIENTS WITH VASCULAR MALFORMATION

NITTAYA TONGPRAPAL 5036901 SHMS/M

M.A. (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : PENCHAN SHERER, Ph.D.,MULLIKA MUTTIKO, Ph.D.,VEENA SIRISOOK, Dr.P.H.

ABSTRACT

This study was to define the perception and the experiences of female patients with vascular malformation using the concept of defining the body as individual body ; mind,matter,psyche,soul,self,etc., social body, a natural body for thinking about relationships among nature, society, and culture and medical body , body under the medical system management. Qualitative methodology was applied through in-depth interviews and observation conducted with 10 female patients with vascular malformation, content analysis and a description of the words used by interviewees.

The results revealed that female patients with vascular malformation defined their own bodies using many terms and consideration of relations among refer to the individual body, i.e, alienated body, ugly body, unattractive body for opposite sex, tortured body, body reflecting past karma, and burdensome body. The social body, i.e, mocked body, funny body, ugly and unaccepted body, suspected body and not base on the role of wife and mother. At the last of analysis is the medical body under the medical system management ,this malformed body was given meaning that the body was disease and incurable.This study pointed that female patients with vascular malformation defined their own bodies many terms of relations each other not the medical meaning defined as having disease or sickness only but the body had defined socio-cultural meaning affecting to experiences ,behaviour and self-confidence in relation to the definition of beauty and value include the gender role of women.

The recommendations from the study are that the medical personnel should be understand the social context of the patient's culture. The gender dimension, especially in relation to the onset of illness to enhance the quality of life and quality of service even better.

KEY WORDS : VASCULAR MALFORMATION/ INDIVIDUAL BODY/ SOCIAL BODY/
MEDICAL BODY

127 pages